

Макарова О. А.

Херсонський державний університет

ОБРАЗ ЖІНКИ В АВСТРАЛІЙСЬКИХ ХУДОЖНІХ ТЕКСТАХ ЯК ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ТИПАЖ

У статті проаналізовано особливості створення образу жінки в австралійських художніх текстах із позиції теорії типажів. Зокрема, увагу зосереджено на прояві образу жінки-австралійки в трьох іпостасях – жінка-стойк, жінка-невільниця та жінка-коханка. У результаті засвідчено, що лінгвокультурні типажі жінки-стойка, жінки-невільниці та жінки-коханки – узагальнені образи жінки-австралійки, чия поведінка й ціннісні орієнтації істотно впливають на лінгвокультуру в цілому і є показниками етнічної та соціальної своєрідності австралійського суспільства.

Ключові слова: лінгвокультурологія, теорія лінгвокультурних типажів, лінгвокультурний типаж, образ жінки, австралійські художні тексти, жінка-стойк, жінка-невільниця, жінка-коханка.

Постановка проблеми. Теорія лінгвокультурних типажів виникла як наслідок активного інтересу, що виявляється лінгвістами кінця ХХ – початку ХХІ століття до дослідження лінгвокультурних концептів, тому видається важливим простежити поетапний розвиток наукової думки, що сприяло утворенню нового об'єкта вивчення лінгвокультурології – лінгвокультурного типажу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній лінгвокультурології вже зібрано значний матеріал, що стосується мовної особистості, здійснюються узагальнюючі дослідження типів мовних особистостей, які чинять домінуючий вплив на розвиток лінгвокультури, і їх комунікативної поведінки (С. Г. Воркачов, В. В. Соколова, С. С. Галстян, В. В. Красних, В. І. Карасик, М. В. Кітайгородська, В. П. Конецька, В. П. Нерознак, Н. Н. Розанова, І. І. Халеева, В. І. Шаховський та ін.).

Підходи до дослідження мовної особистості в лінгвокультурології, як і підходи до її визначення, характеризуються різноплановістю. Структурно-мовний підхід виражений в аналізі мовних характеристик і комунікативної поведінки конкретно-індивідуальної особистості або того чи іншого типу особистостей (опису мови й стилю відомих письменників, учених, громадських діячів) [6, с. 50].

Відносно новий (більш загальний порівняно зі структурно-мовним) підхід до вивчення мовної особистості, концептуальний, увібрав у себе основні принципи структурно-мовленнєвого підходу, збагативши його акцентуацією ціннісних пріоритетів, які є значущими для мовної особистості, соціальної

групи й усього етносу. Залишаючись у фокусі інтересів дослідників, мовні характеристики відсунулися на другий план як один з аспектів вивчення особистості людини в мові, при цьому основна увага стала приділятися особистості суб'єкта в цілому. Цей підхід представлений у працях В. І. Карасика, Е. А. Ярмахової, О. А. Дмитрієвої, Л. П. Селіверстової, А. Ю. Коровіної, В. В. Дерев'янського, Е. В. Гуляєвої, І. А. Мурзінової, І. В. Щеглової й ін. і пов'язаний із моделюванням лінгвокультурних типажів.

Лінгвокультурний типаж є узагальненим типом особистості, що виділяється за соціально значущими параметрами в межах певного соціально-етнічного суспільства, що має певні характеристики й упізнається носіями конкретної етно- чи соціокультури за специфічними характеристиками вербальної й невербальної поведінки [1, с. 45]. Лінгвокультурний типаж може здійснювати істотний вплив на поведінку представників відповідної культури. Відмінною особливістю терміна «лінгвокультурний типаж» є те, що він акцентує увагу на культурно-діагностичній значущості типізованої особистості для розуміння культури й на вивченні цієї особистості з позицій лінгвістики [3, с. 122].

В аспекті лінгвоконцептології лінгвокультурний типаж як ментальне утворення є різновидом концепту, змістом якого є типізована особистість [2, с. 12]. Таким чином, лінгвокультурні типажі можна віднести до предметних концептів.

Отже, лінгвокультурні типажі в руслі нашого дослідження – узагальнені образи жінки-австралійки, чия поведінка й ціннісні орієнтації істотно

впливають на лінгвокультуру в цілому і є показниками етнічної та соціальної своєрідності австралійського суспільства.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження образу жінки в австралійських художніх текстах із позиції теорії лінгвокультурних типажів.

Виклад основного матеріалу. Національно-культурна специфіка мовного спілкування як вербального вираження комунікативної поведінки складається із системи чинників, що зумовлюють відмінності в організації, функціях і способі опосередкування процесів спілкування, характерних для певної культурно-національної спільноти. Ці чинники «додаються» до процесів спілкування на різних рівнях їх організації й самі мають різну природу, але в процесах спілкування вони взаємопов'язані й переплетені з іншими чинниками, які зумовлюють ці процеси [5, с. 9].

Із позиції теорії лінгвокультурних типажів одиницями комунікативної поведінки є типові поведінкові реакції певних типажів на різні стимули.

Специфіку комунікативної поведінки лінгвокультурного типу доцільно розглядати як на вербальному рівні (правила, традиції мовного спілкування, етикетні формули, дотримання часових рамок, інтервали спілкування й т. ін.), так і на невербальному (сукупність правил і традицій, що регламентують ситуативні умови спілкування, міміка й жести, організація простору в спілкуванні). Обидва типи поведінки нерозривно пов'язані один з одним. Крім того, комунікативна поведінка пов'язана з комунікативною свідомістю, під якою розуміється сукупність механізмів свідомості індивідуума.

Із позицій дослідження образу жінки в австралійських художніх текстах виділяємо такі лінгвокультурні типи: жінка-невільниця, жінка-стоїк, жінка-коханка.

Австралійська жінка – це насамперед жінка-невільниця, вірна дружина. Як засвідчує матеріал дослідження, у свідомості народу складався ідеал не тільки покірної, але й відданої дружини. Поки чоловіки проводять більшу частину часу на роботі, їхні дружини весь цей час чекають їхнього повернення додому. Образ відданої дружини викликає позитивний відгук на сторінках австралійських художніх текстів. У сім'ї чоловік не намагається імплікувати свою пріоритетну позицію щодо дружини. У разі звернення до дружини, як показують австралійські художні тексти, у мові чоловіка превалюють наказові форми звернення, ускладнені образними порівняннями, що ще більше підкреслює підпорядковану позицію жінки в родині.

Споконвічний обов'язок жінки в австралійській лінгвокультурі – слухатися чоловіка (*to obey husband*), на основі цього й формувалося загальноприйняте стереотипне уявлення про соціальне становище жінки. Образ жінки колоніальної Австралії характеризується узагальненістю, індивідуальні особливості героїнь стираються, а риси характеру, як правило, повністю відповідають стереотипним уявленням про роль і функції жінки. Розглянемо приклад, де есплікується традиційне уявлення про образ жінки, легенду з показовою назвою «A Patient Wife» («Терпляча дружина»): *“There once was a rancher’s wife whose husband was just about the worst sort of fellow in the world to live with. He swore and gambled and stayed out all night and never had a nice thing to say to his wife. She was patient with him though, loyal as could be. And never did walk out on him though nobody would have blamed her if she had”* [7, p. 45].

Ідея «місця жінки», що пропагується чоловіками, була для багатьох мешканок Австралії чітко визначеною й непорушною: *“The law is after me, bonita. They would hang me if they could. The law is always after the wrong men”* [7, p. 48].

У наступному прикладі автор створює образ жінки-невільниці за допомогою низки характеристик. Авторка використовує епітет *silent* щодо жінки, підкреслюючи це тим, що жінка є тихою та безініціативною, це підтверджується надалі висловленням *left the disciplining of the children to him*.

“She was a silent woman, not given to spontaneous conversation. What she thought, no one ever knew, even her husband; she left the disciplining of the children to him, and did whatever he commanded without comment or complaint unless the circumstances were most unusual.

The words were matter-of-fact rather than comforting. Meggie nodded, smiling uncertainly; sometimes she wanted so badly to hear her mother laugh, but her mother never did. She sensed that they shared a special something not common to Daddy and the boys, but there was no reaching beyond that rigid back, those never still feet. Mum would nod absently and flip her voluminous skirts expertly from stove to table as she continued working, working, working...”

Вислів *did what ever he commanded without comment or complaint* є прикладом застосування автором стилістичного прийому алітерації, що прикрашає речення та надає йому особливого емоційного звучання для привернення уваги читача.

Останнє речення фрагмента закінчується повтором герундія *she continued working, working,*

working. Тим самим автор підкреслює нескінченність роботи невільниці.

*“It was a furtive, fearful game he and his mother played, for the most stringent rule in Paddy’s domain concerned the proper delegation of duties. The house was **woman’s work**, and that was that. No male member of the family was to put his hand to a female task”.* Іменникове словосполучення **woman’s work** підтверджує традиції австралійського народу, де чоловік є хазяїном у домі, а жінка – невільницею, яка виконує всю домашню роботу.

Шляхом застосування стилістичних засобів автор апелює до внутрішнього світу читача (почуттів і знань), маніпулює його свідомістю й аргументує свою думку.

Так, у фрагменті оповідання Родеріка Куїна спостерігаємо «ефект ошуканого очікування»: *“With that he had me in his arms, and drew me in close. I struggled, at first in silence, but at the touch of his bearded face, threw back my head and filled the house with cries. He did not desist – only grew fiercer; nor did his fellow make any motion to release me. His gasp was like that of a vise, and blew marks remained long after. **Once in the struggle I saw stars**, and thought a wicked dream had passed. A gust of cold wind struck my cheek, and I strove to free myself. Then the wind blew again, and again I saw stars – the door was open and someone stood in doorway”* [7, p. 59]. Автор описує пручання жінки в обіймах чоловіка, але несподівано вдається до ліричних розмірковувань головної героїні (*“...Then the wind blew again, and again I saw stars...”*); замість супротиву жінка спостерігає за нічним небом. У такий спосіб автор робить ситуацію більш напруженою.

Відхилення жінки від прийнятих норм поведінки багато в чому залежало від ставлення до неї чоловіка, який часто перегинав палицю під час виховання своєї половини.

Образ жінки в австралійській культурі асоціюється з готовністю віддатися іншому, пожертвувати своїми інтересами на благо іншої людини. Підтвердженням цього є актуалізація образу жінки в австралійських прозових творах, зокрема в романі «Ті, що співають у терні» Колін Маккалоу (*Colleen McCullough «The Thorn Birds»*). У жіночності немає прагнення до успіху, самоствердження, але є здатність і готовність створити умови й простір для реалізації чужих намірів і бажань, під якими, як правило, маються на увазі бажання чоловіка; жіночність – це вміння слухати й піклуватися. Ці уявлення автоматично заганяють жінку в роль домогосподарки. Так, застосовуючи сугестивну репрезентацію як сукупність засобів і

прийомів спрямованого впливу на підсвідомість особистості, автор робить спробу створити образ жінки у свідомості читача саме таким, яким він його бачить. Вплив стає можливим не тільки за допомогою мовних засобів, а й за допомогою позалінгвальних прийомів. Мовленнєва сугестія отримує визначну роль, зокрема в реалізації образу жінки: *“I’m just an ordinary sort of a woman; I’m not ambitious or intelligent or well educated, you know that. All I want is a husband, children, my own home. And a bit of love from someone!”.*

У наведеному прикладі К. Маккалоу застосовує епітет **ordinary** для створення образу жінки, у такий спосіб стверджуючи, що жінка не є амбітною, освіченою (*“I’m not ambitious or intelligent or welleducated”*).

Відданість жінки сім’ї та кохання до чоловіка змальовується також у наступному прикладі: *“He won’t live with me or let me make a home for him; he doesn’t want our children. I don’t love him – I never did love him **the way a woman ought to love the man she marries**, and maybe he sensed it from the word go”.* Апелюючи до емоційно-чуттєвої сфери, авторка прагне створити певний образ ставлення жінки до сім’ї та чоловіка.

Однак варто зазначити, що у зв’язку зі зміною культурних, соціальних, політичних, правових, морально-етичних орієнтирів сучасної надзвичайної динамічної соціокультурної ситуації розуміння багатьох, на перший погляд, архетипових номінацій зазнає значної трансформації, серед яких і образ жінки.

Матеріал дослідження дозволяє стверджувати, що чоловіча норма поведінки, реалізована жінкою, надає такій поведінці позитивну конотацію, що підкреслює сильний характер жінки (жінка-стоїк). У багатьох легендах дуже точно зображується пихатість і непокірність жінок, які гідно конкурували з чоловіками. Кожна з таких якостей відповідала за певні процеси й утілювала образ одного з найважливіших аспектів буття: *“For a moment she said nothing, her hands gripping the chair arms hard; then she began to relax, and opened her eyes. They glittered in the lamplight redly, **but not with tears; with something harder, more brilliant**. He caught his breath, felt fear. **She looked like a spider**”* [8, p. 39]. У наведеному прикладі автор підкреслює кмітливість Меггі, те, що вона пододала слабкості жінки (**not with tears**), змогла залишитися раціональною (**with something harder, more brilliant**). Автор порівнює цю жінку з павуком (**She looked like a spider**), тим самим підкреслюючи її силу та наділяючи її особливими якостями, оскільки згідно

з австралійською міфологією павук є творцем Всесвіту, і саме йому належить влада.

Описуючи сильну жінку, автори нерідко наділяють її сміливістю та кмітливостю: *"The gaunt, sun-browned bush woman dashes from the kitchen, snatches her baby from the ground, holds it on her left hip, and reaches for a stick..."*

She thinks how she fought a flood during her husband's absence. She stood for hours in the drenching downpour, and dug an overflow gutter to save the dame across the creek.

She also fights the crows and eagles that have designs on her chickens. Her plan of campaign is very original" [7, p. 38].

Дуже часто образ жінки-стоїка формується у творач, де описується відсутність чоловіка, жінка залишається вдома з дітьми та змушена вирішувати «чоловічі» питання. Наприклад, так, як у вищенаведеному фрагменті оповідання Г. Лоуренса.

Репрезентація образу жінки в австралійських художніх текстах реалізується в описі дій персонажів, їх портретних характеристиках, у зображенні пейзажу чи деталей інтер'єру. Докладний опис реальної дійсності не передбачає будь-яких елементів її аналізу, оцінки модельованих фактів. Репрезентація образу використовується автором, як правило, для передачі емоцій персонажів (їхніх жестів, міміки, поз, обстановки, що їх оточує). У наступному прикладі автор створює образ жінки-стоїка: *"My mother – one of the most placid-tempered women who ever breathed, now became annoyed, and stepping out on the verandah, addressed herself to the darkness" [7, p. 27].* Використовуючи гіперболу (*the most placid-tempered women who ever breathed*), автор репрезентує образ жінки-стоїка, який базується на жіночій природі постійної зміни настрою (*now became annoyed*).

Образ жінки може реалізовуватися й у статичних описах: *"There was the eldest single sister – thin, pale, and haggard-looking that had had all the hard worry in the family till her temper was spoiled, as you could see by peevish, irritable lines in her face. She had to be the mother of them all now, and had never known, perhaps, what it was to be a girl or a sweetheart. She gave a hard, mechanical sort of smile when she saw her father, and then stood looking at the boat in a vacant, hopeless sort of way.... But the little girl was the worst, and a pretty little girl she was, too; she never took her streaming eyes off her father's face the whole time. You could see that her little heart was bursting, and with pity for him" [7, p. 45].*

Автор художнього тексту постає як носій своєї особливої свідомості, суб'єктивно-

емоційного бачення й сприйняття об'єктивної реальності. Тому під час реалізації символічної репрезентації образу жінки в процесі сприйняття тексту читач осмислює подвійність авторського світосприйняття й способів його мовної вербалізації (динамічна єдність і протилежність узагальнено-об'єктивної традиційної картини світу й суб'єктивно-емоційної картини світу персонажа).

Репрезентація образу жінки в австралійському художньому дискурсі реалізується також конструкціями, що містять ім'я емоції в предикаті. Від свідомості персонажа (внутрішні причини) залежить факт його взаємодії з полем емоцій. Початок цієї взаємодії в художньому дискурсі, як правило, підкреслюється дієсловом *feel* у поєднанні з лексемою зі значенням емоції чи підрядним реченням, що передає взаємодію персонажа з полем емоцій: *"Something in her little soul was old enough and woman enough to feel the irresistible, stinging joy of being needed; she sat rocking his head back and forth, back and forth, until his grief expended itself in emptiness" [8].*

У момент початку взаємодії з полем емоцій персонаж виступає як організована й організуюча частина художнього простору – поле свідомості. Це поле проявляється як в емоціях, так і в самому факті присутності персонажа в художньому просторі. Дієслово *feel* – вектор зв'язку сутності персонажа з художнім простором через прояв емоцій.

Від компетентності читача, його емоційного стану залежить сприйняття ним реакції персонажа й відповідне ставлення. Символічна репрезентація, що реалізується в статичному описі, виявляє зовнішній прояв стану персонажа в сприйнятті читача. Автор імплікує ілюзорний характер позиції семантичного суб'єкта та/або сприймає читача (не обов'язково відносно актуалізованої в тексті ситуації).

Авторське конструювання взаємодії персонажа з полем емоцій через дієслова невербальної діяльності безпосередньо вводить читача в поле емоцій. Безпосередність відчуття читачем цього поля тим вища, чим інтенсивнішою є невербальна дія персонажа, що переживає не менш інтенсивну емоцію. Подібні дієслівні лексеми фіксують увагу читача на причинно-наслідкових зв'язках подій у житті персонажа. В основу їх інтерпретації автором закладене розуміння, що персонаж сам породжує стан і ситуації, в яких опиняється.

Більшість літературних творів значною мірою відображають реальне життя; багато австралійських романів присвячені інституту шлюбу й

часто супутнім йому позашлюбним любовним зв'язкам. Коханці, вигадані письменниками й діючі у вигаданих життєвих умовах, часто схожі на реальних людей. Багато героїнь (або антигероїнь) художніх творів у прагненні до шлюбу по любові залишаються старими дівами чи стають дружинами, що живуть у щасливих або нещасних шлюбах. Інших очікує доля *коханок*, що вступили в недозволені стосунки під впливом любові й пристрасті, а часом і примусу.

Так, у фрагменті роману К. Маккалоу наводиться приклад прагнення жінок до гріховності, до зв'язку зі священником:

“He was as much a prisoner of the times as she was. The cheap girls in every town he had known from Dublin to Gillanbone would deliberately come into the confessional to whisper their fantasies to him as actual happenings, concerned with the only facet of him which interested them, his manhood, and not willing to admit it lay beyond their power to arouse it. They muttered of men violating every orifice, of illicit games with other girls, of lust and adultery, one or two of superior imagination even going so far as to detail sexual relations with a priest. And he would listen totally unmoved save for a sick contempt, for he had been through the rigors of the seminary and that particular lesson was an easy one for a man of his type. But the girls, never, never mentioned that secret activity which set them apart, demeaned them”.

У наступному фрагменті автор наводить опис головної героїні роману Меггі як такої, що не цурається відвертих сексуальних стосунків із чоловіком:

“He didn't believe her, but he could see it served no purpose to argue, and she was not in the mood to be jollied out of it. Only God decided when one would die, unless, of the free will He had given, one took one's own life. And she had said she wouldn't do that. So he helped her pant up the stairs and at the top took her hands in his, bent to kiss them.

She pulled them away. “No, not tonight. On my mouth, Ralph! Kiss my mouth as if we were lovers!”.

By the brilliant light of the chandelier, lit for the party with four hundred wax candles, she saw the disgust in his face, the instinctive recoil; she wanted to die then, wanted to die so badly she could not wait.

“Mary, I'm a priest! I can't!”

She laughed shrilly, eerily. “Oh, Ralph, what a sham you are! Sham man, sham priest! And to think once you actually had the temerity to offer to make love to me! Were you so positive I'd refuse? How I wish I hadn't! I'd give my soul to see you wriggle out of it if we could have that night back again! Sham,

sham, sham! That's all you are, Ralph! An impotent, useless sham! Impotent man and impotent priest! I don't think you could get it up and keep it up for the Blessed Virgin herself! Have you ever managed to get it up, Father de Bricassart? Sham!”.

Австралійські художні тексти служать засобом пропаганди етнічної культури саме завдяки реалізації експресивної репрезентації образу жінки, адже, привертаючи увагу читача до актуальних проблем, об'єктивованих в образних засобах, автор може впливати на думку читача, таким чином пропагуючи певні етнокультурні ідеї.

Саме підвищена образність і правдоподібність дозволяють автору домогтися ефекту залучення читача до міркувань:

“Tonight has made me a woman.” I replied.

“No, no! You are a child. No woman would do a thing like that. But some day you will be a woman. Then you will kiss with the lips only, not with the heart – cheating the heart that loves you”.

“I distrust women”, he returned, “since I met Judas in petticoat” [7, p. 62].

У наведеному прикладі автор протиставляє зрілість жінки й невинність. Зрілість асоціюється з тілесними задоволеннями (*you will kiss with the lips only*), а невинність – із чистим коханням (*the heart*). Надалі автор застосовує метафору *Judas in petticoat*, тим самим підкреслюючи, що він не довіряє жінкам, адже згаданий образ Іуди символізує зраду.

Дослідивши австралійські художні тексти, спостерігаємо апеляцію до етнокультурних конотацій, які розуміються як інтерпретація денотативного чи образно мотивованого аспектів значення в категоріях культури [3, с. 214]. Експлікація культурно-національного складника досягається на основі рефлексивно-несвідомого чи усвідомленого співвіднесення значення з тими «кодами» культури, які відомі автору. Таких кодів може бути декілька, але найбільш «сильними» з них для буденної свідомості є ті, що зафіксовані як прескрипція в текстах культури, у прислів'ях як еталони повсякденного досвіду. Співвіднесення мовних значень із тим чи іншим культурним кодом і становить зміст культурно-національної конотації, яка надає культурно значущу маркованість не тільки значенням слів, але й цілим текстам.

Загалом австралійський художній дискурс значною мірою ґрунтується на залученні читача до процесу породження тексту, осмислення та домислення його змісту. Цей процес стимулюється новизною та нестандартністю вираження. Незвичні засоби та способи номінації, непередбачуване, часто парадоксальне поєднання, сво-

ерідна «граматика сполучення смислів» – усе це призводить до постійної необхідності виходити за межі автоматизму розуміння дискурсу.

Висновки і пропозиції. Виділення лінгвокультурних типажів і етнокультурна репрезентація образу жінки передбачені спрямованістю австралійських художніх текстів, адже мета авторів – привернути увагу читача до проблем епохи, висловити своє ставлення до ситуації та знайти відгук у читача, а фактично – змоделювати ставлення читача до проблеми.

Лінгвокультурний типаж австралійської жінки є узагальненим типом особистості, що

виділяється за соціально значущими параметрами в межах австралійського соціально-етнічного суспільства, що має певні характеристики й упізнається носіями австралійської етно- чи соціокультури за специфічними характеристиками вербальної й невербальної поведінки. Проаналізувавши фактичний матеріал, ми класифікували образ жінки як такий, що виступає в трьох іпостасях: жінка-невільниця, жінка-стоїк і жінка-коханка. Виокремлення типажів базується на теоретичному обґрунтуванні теорії типажів і на лінгвокультурних особливостях постаті жінки в австралійських художніх текстах.

Список літератури:

1. Карасик В.И., Слышкин Г.Г. Лингвокультурный концепт как единица исследования. Методологические проблемы когнитивной лингвистики: сб. науч. трудов. Воронеж: ВГУ, 2001. С. 75–80.
2. Карасик В. И. Культурные доминанты в языке. Языковая личность: культурные концепты. Волгоград; Архангельск: Перемена, 1996. С. 3–16.
3. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс: монография. Волгоград: Перемена, 2002. 477 с.
4. Красных В. В. Виртуальная реальность или реальная виртуальность? (Человек. Сознание. Коммуникация.). М., 1998. 352 с.
5. Литвин Ф. А. Цитирование в системе образных средств языка. Актуальные проблемы лексикологии и словообразования. Вып. 8. Новосибирск: Наука. Сибирское отделение, 1979. С. 55–63.
6. Пименова М. В. Этногерменевтика языковой наивной картины мира внутреннего мира человека. Кемерово: Кузбассвузиздат, 1999. С. 68.
7. Australian short stories. Progress publishers. Moscow, 1975. 399 p.
8. McCullough C. The Thorn birds. Avon Books. 1978. 692 p.

ОБРАЗ ЖЕНЩИНЫ В АВСТРАЛИЙСКИХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ КАК ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЙ ТИПАЖ

В статье проанализированы особенности создания образа женщины в австралийских художественных текстах с позиции теории типажей. В частности, внимание сосредоточено на проявлении образа женщины-австралийки в трех ипостасях – женщина-стоик, женщина-рабыня и женщина-любовница. В результате засвидетельствовано, что лингвокультурные типажы женщины-стоика, женщины-рабыни и женщины-любовницы – обобщенные образы женщины-австралийки, чье поведение и чьи ценностные ориентации существенно влияют на лингвокультуру в целом и являются показателями этнического и социального своеобразия австралийского общества.

Ключевые слова: лингвокультурология, теория лингвокультурных типажей, лингвокультурный типаж, образ женщины, австралийские художественные тексты, женщина-стоик, женщина-рабыня, женщина-любовница.

FEMALE CHARACTER IN AUSTRALIAN LITERARY TEXTS AS LINGUISTIC-CULTURAL TYPE

The article analyzes the features of creating female characters in Australian literary texts from the position of the theory of linguistic-cultural types. In particular, attention is focused on the manifestation of the image of an Australian woman in three roles: a Stoic woman, a female slave woman and a female lover. As a result, it is attested that the linguistic-cultural types of the Stoic woman, slave women and female lover are generalized images of Australian women whose behavior and whose value orientations significantly influence linguistic cultures as a whole and are indicative of the ethnic and social identity of Australian society.

Key words: linguistic culturology, linguistic culture theory, linguistic culture type, image of woman, Australian art texts, stoic woman, slave woman, female lover.